

План квартири Булгакових.

«Дивним чином складається доля музейних предметів. Іноді рукописний документ, який вважався просто папірцем, стає експонатом, який має величезну цінність і привертає увагу істориків та відвідувачів. Такою є доля аркуша паперу отриманого Анатолієм Кончаковським ще до створення музею від доньки останнього власника садиби Василя Листовнічого.

Одного разу в гостях у господині, Інни Василівни, йому спало на думку отримати не тільки усні свідчення, а й певний доказ-документ, що підтверджував би факт розмови (інтерв'ю), що відбулася, а в результаті якої були отримані відомості.

Квартира на другому поверсі будинку, де тоді проживала Інна Листовніча-Кончаковська, вже налічувала три сім'ї, та й планування, вигляд кімнат зазнали суттєвих змін. В результаті вийшов малюнок від руки, без дотримання відповідного масштабу, як це було б у справжньому документі. Це був план квартири сім'ї Булгакових із зазначенням розмірів кімнат та розселення по кімнатах усіх членів родини.

Цей малюнок підтверджує не тільки те, що зв'язок сімей – Листовнічого, який жив у будинку на першому поверсі й Булгакових був тісним, але й те, що тіснота у квартирі Булгакових через кількість мешканців була надмірною! Це зовсім не той вигаданий світ спокою, затишку та комфорту героїв у першому романі письменника, де кожен має власну кімнату.

Двадцять років потому цей аркуш став одним із перших експонатів музею у списку з сорока семи предметів, що передавались київським колекціонером Анатолієм Кончаковським у фонд щойно створеного музею, який готувався відчинити свої двері. Малюнок був позначений в цьому переліку номером 34 і мав назву «план квартири Булгакових, виконаний І. В. Кончаковською».

Коли реставрація будинку завершилася і розпочалася робота безпосередньо над створенням експозиції, до цього документу неодноразово зверталися авторка концепції Кіра Пітоєва та науковий колектив. Документ став експонатом кількох виставок, а зараз посідає особливе місце на новій виставці у головній експозиції музею «Історія садиби. Від і До.».

Не менш цікавим є ще один документ на виставці, трохи нижче першого – схема розташування меблів у кімнатах Булгакових. Малюнок підписаний сином Інни Василівни, Валерієм Миколайовичем Кончаковським.

У підписі зазначено, що малюнок складено за спогадами матері. Але тільки нам, фахівцям ясно, що якщо з кількістю ліжок та інших меблів цей схематичний план збігається зі спогадами самих Булгакових, то розташування всіх меблів та відомої Булгаковської лампи під зеленим абажуром не зовсім вірні. Можливо, ця схема була складена на підставі її усних спогадів, але вже після її відходу у вічність, тому й не могла бути ретельно перевірена та підписана самою Інною Василівною...»

Матеріал та розповідь підготувала старша наукова співробітниця музею Світлана Пугач.